

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta”

KOM(2010) 490 lõplik

(2011/C 84/09)

Üksikraportöör: **Pedro NARRO**

23. septembril 2010 otsustas Euroopa Parlament ja 7. oktoobril 2010 nõukogu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta”

KOM(2010) 490 lõplik.

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutav põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektiiooni sektion võttis arvamuse vastu 15. detsembril 2010.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 468. istungjärgul 19.–20. jaanuaril 2011 (20. jaanuari istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 159, vastu hääletas 3, erapooletuks jäi 6.

1. Järeldused

1.1 Komitee toetab Euroopa Komisjoni algatust muuta teist korda direktiivi 2001/112, et kohandada seda *codex alimentarius*e puuvilja- ja marjamahlu ja -nektareid käsitleva standardiga. Samas ei tohiks kohandamine piirduda tagasihoidlikult vaid direktiivi mõne väga spetsiifilise aspektiga, vaid kehtima üldiselt kõikidele nimetatud ELi õigusakti punktidele.

1.2 Puuvilja- ja marjamahladele suhkrul lisamise keelamine on asjakohane meede ülekaalususe ennetamise toetuseks. Samas ei toeta komitee ettepanekut teha kohustuslikuks ka nektaritele märgistuse „magustatud” lisamine. Seda kohustust, mis võib tarbijat eksitada ja tooks kaasa täieliku diskrimineerimise võrreldes teiste toodetega, ei ole *codex alimentarius*es.

1.3 Komitee kahetseb, et direktiivi ettepaneku lubatud koostisaineid käsitlevas punktis ei ole ette nähtud võimalust lisada apelsinimahla kuni 10 % mandariinimahla. See kogu maailmas laialdaselt kasutusel olev tehnika on lubatud *codex alimentarius*e standardis, millega direktiivi kohandada soovitakse, mistõttu tuleks see direktiivi lisada.

1.4 II lisa teises punktis tuleks eraldi nimetada ka võimalust, et puuvilja- ja marjamahla ning -püree tegemiseks mõeldud puuvilju ja marju võib peale korjamist töödelda.

1.5 Komitee avaldab heameelt, et tomat on lisatud puuvilja- ja marjamahlade valmistamiseks kasutatavate puuviljade ja marjade loetellu.

1.6 Komitee avaldab heameelt, et need tooted jagatakse jätkuvalt kahte eri nimetusega rühma, tehes vahet puuvilja- ja

marjamahladel (saadud otse puuvilja või marja purustamisel või pressimisel) ning kontsentraadist valmistatud mahladel (saadud kontsentreeritud mahla joogiveega lahjendades). Selle vahetegevusega tagatakse, et tarbijale antakse kohast teavet. On oluline see vahetegevumine säilitada ja hoolitseda selle eest, et ei lisataks nüansse, mis võiksid nende kahe määratluse tõlgendamist laiendada.

1.7 Komitee hindab Euroopa Komisjoni ettepanekut, kus nähakse ette võimalus taastada kontsentraadist saadud mahlade lõhn.

2. Taust ja komisjoni ettepaneku kokkuvõte

2.1 Euroopa Komisjon teeb ettepaneku muuta teist korda nõukogu direktiivi 2001/112/EÜ inimtoiduks ettenähtud puuviljamahlade ja teatavate samalaadsete toodete kohta. Muudetavas direktiivis määratakse kindlaks tehnilised sätted nende toodete koostise, nimetuse, tootmisnäitude ja märgistamise kohta.

2.2 Direktiivi 2001/112 muudeti esimest korda direktiiviga 2009/106/EÜ. See tehniline muudatus viidi läbi eesmärgiga kohandada ühenduse õigusakti *codex alimentarius*e puuvilja- ja marjamahlu ja -nektareid käsitleva standardiga (Codex Stan 247-2005, millega kehtestatakse puuvilja- ja marjamahlade ning samalaadsete toodete kvaliteedi- ja märgistusnõuded) ja Euroopa puuviljamahla ühenduse (AIJN) tegevusjuhisega. Muudatused puudutasid peamiselt Bixi miinimumarvu kehtestamist 18 lahjendatud puuvilja- ja marjamahla ning -püree kasutamisel ning täpsustati, millist müüginimetust tuleb kasutada kontsentraadist valmistatud puuvilja- ja marjamahla puhul. Direktiivi ülevõtmise tähtaeg on 1. jaanuar 2011.

2.3 Käesolevas arvamuses käsitletav parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepanek KOM(2010) 490 on teine tehniline muudatus, mis põhineb sarnaselt esimesega *codex alimentariuse* standardi sätete lisamisel kooskõlas Euroopa puuviljamahla ühenduse tegevusjuhises sätestatuga. Kõnealuse direktiivi ettepaneku peamised uuendused on järgmised:

- Suhkur arvatakse puuvilja- ja marjamahlades lubatud koostisainete hulgast välja. III lisas nimetatud nektareid ja eritooteid võib magustada suhkruga või meega. Müüginimetuses peab sisaldama sõnu „magustatud” või „suhkrulisandiga”, millele järgneb märged suhkrulisandi maksimumkoguse kohta.
- Lihtsustatakse maitse ja lõhna taastamist käsitlevaid sätteid.
- Tomat lisatakse puuvilja- ja marjamahlade valmistamiseks kasutatavate puuviljade ja marjade loetellu.

2.4 Direktiivi ettepanek läbib Euroopa Liidu toimimise lepingus sätestatud seadusandliku tavamenetluse. Liikmesriigid peavad direktiivi oma riigi õigusesse üle võtma 18 kuu jooksul alates selle vastuvõtmisest.

3. Märkused

3.1 Käesolevas arvamuses käsitletav direktiivi ettepanek tugineb peamiselt vajadusele kohandada ühenduse õigusakti rahvusvaheliste õigusnormide ehk täpsemalt *codex alimentariuse* puuvilja- ja marjamahla ja -püreesid käsitleva standardiga. Seega ei tohiks komisjon muudatsettepanekuid tehes kalduda kõrvale mõnedest rahvusvahelisel tasandil heaks kiidetud *codex alimentariuse* sätetest. Teiselt poolt tasuks kooskõlas *codex alimentariuses* sätestatuga lisada mõned uued sätted.

3.2 Üks olulisematest muudatustest, mis direktiivi ettepanekus tehakse, on see, et puuvilja- ja marjamahlale ei ole enam lubatud lisada suhkrut ning kui suhkrut lisatakse nektarile,

siis on kohustuslik seda müüginimetuses esile tuua. Ülekaalulise ennetamise Euroopa strateegia raames on komisjoni toetatud keeld täiesti põhjendatud. Kuid nektaritega seoses kaldub ettepanek *codex alimentariuse* sätetest kõrvale, see on pretseeditud teiste toodete (karastusjookide) suhtes, ei ole kooskõlas märgistust käsitleva horisontaalse määrusega ning tundub ebavajalik, kuna nektarite määratluses on juba kirjas suhkrul lisamine.

3.3 Komisjoni ettepanekust on jäetud välja võimalus lisada apelsinimahlale mandariinimahla, ilma et toode tuleks märgistada kui puuviljamahlade segu. Kuid *codex alimentariuse* standardis (Codex Stan 45-1981) on see kuni 10 % ulatuses lubatud ja seetõttu on see rahvusvahelisel tasandil levinud tava sellistes peamistes tootjariikides nagu Brasiilia ja Ameerika Ühendriigid. Turgude globaliseerumise kontekstis satuvad seoses direktiivi 2001/112/EÜ nõuetega Euroopa tsitrusviljade tootjad ja nende ühistud ebasoodsasse konkurentsiolukorda võrreldes kolmandate riikidega. Komitee leiab, et Euroopa „apelsinimahla” nimetus tuleks viia kooskõlla *codex alimentariuse* rahvusvahelise standardiga ja toetab seega apelsinimahlas lubatud koostisainete loetellu mandariinimahla lisamist 10 % ulatuses. Mandariinimahla lisamine apelsinimahlale on õigustatud nende tsitrusviljade botaanilise sarnasuse ja sarnaste organoleptiliste omaduste tõttu. Seetõttu ei ole tegelikult analüütilisest vaatepunktist võimalik mandariinimahla lisamist kvalitatiivselt kindlaks teha.

3.4 II lisa (toorainete määratlused) punkti 1 määratluses peaks olema selgelt kirjas, et töötlemiseks kasutatavaid puuvilju ja marju võib pärast korjamist töödelda.

3.5 Komitee toetab tomati lisamist puuvilja- ja marjamahlade valmistamiseks kasutatavate puuviljade ja marjade loetellu ning avaldab rahulolu, et toote nimetamisel tehakse vahet puuvilja- ja marjamahladel ning kontsentraadist valmistatud mahladel, sest sellega antakse tarbijale kohast teavet. Samuti pooldab ta võimalust taastada kontsentraadist saadud mahlade lõhn.

Brüssel, 20. jaanuar 2011

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Staffan NILSSON